

PRENUMERATA WYNOSI:

w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. 50 gr.

z odnośnikiem do domu . 3 zł. —

Na prowincji z przesyłką

pocztową 3 zł. 50 gr.

Zagranicą 6 zł. —

Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na stronie 1, 2 i 3 gr. 10.

Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI

Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. JG 91.

Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 170 (8098).

Niedziela, dnia 26 lipca 1925 r.

Rok XXXIII.

Dr. WAŁCHOWICZOWA

przeprowadziła się z ul. Marjańskiej Nr. 5 na ul. Browarną Nr. 4, front, II p.

1476

Polska otrzymała 6 milionów dolarów pożyczki — ale zato będzie miała marne zapalki.

WARSZAWA 25. (PAT). Dnia 23 lipca rząd polski zawarł z towarzystwem International Match Corporation umowę o wydzierżawienie monopolu zapalczanego. Polski monopol zapalczany wydzierżawiony zostaje na lat 20 za opłatą roczną 5.000.000 zł. która wzrasta w miarę wzrostu konsumpcji zapalek. International Match Cor-

poration tworzy w Polsce spółkę akcyjną z kapitałem 5.000.000 zł. i dla eksploatacji monopolu dostarczy rządowi 5 i pół mil. dolarów na wykup fabryk prywatnych, oraz pożyczkę rządową 6.000.000 dolarów po kursie al pari na 7 proc. rocznie do spłaty w ciągu lat 20.

Kolonja Polska przyjmuje min. Skrzyńskiego.

NOWY YORK, 25. (PAT). W wielkiej sali hotelu Persylvania odbyło się przyjęcie p. min. Skrzyńskiego przez kolonję polską. Redaktor Błażewicz i dr. Sumarowski, wygłosili przemówienia powitalne, poczem wręczono min. Skrzyńskiemu dziękczynny adres, za przyjazd do Ameryki. Minister odpowiadał, przypominając warunki, w których budowało się państwo, kładąc nacisk na patriotyczne i bezinteresowne stonniectwo, które odkładały na później realizację swych dążeń

popierając rząd w sanacji skarbu. Przemówienie zakończył minister wezwaniem do Polaków amerykańskich aby przez kontakt z krajem przyczynili się do wzmacnienia intensywności pracy polskiej.

NOWY YORK, 25. (PAT). Min. Skrzyński odjechał do Chicago.

NOWY YORK, 25. (PAT). Delegacja centralnej organizacji żydowskiej w Ameryce Jewish Congress złożyła adres min. Skrzyńskiemu, wyrażający radość z powodu ugody polsko-żydowskiej.

Powrotna podróż naszej eskadry lotniczej.

Wiedeń, 25. (PAT). W dniu dzisiejszym Polska eskadra lotnicza pod dowództwem gen. Zagórskiego odleci do Warszawy przez Pragę Czeską gdzie zamierza pozostać parę dni, w celu nawiązania stosunków z czesko-słowackimi sferami lotniczymi.

UDINE, 25. (PAT). Lotnicy polscy, którzy zatrzymali się tutaj w przelocie do Wiednia byli witani serdecznie przez władze i ludność miasta Udine, które wydało na ich cześć specjalne przyjęcie. Lotnicy polscy złożyli wieniec na cmentarzu poległych w wojnie światowej.

TELEGRAMY.

Anglicy o pakcie gwarancyjnym.

Wiedeń, 25. (PAT) Neue Freie Presse donosi z Londynu: Rząd angielski jest zdania, że ustna wymiana poglądów w sprawie paktu gwarancyjnego jest lepsza niż piśmienne korespondencja. Ze względu na wydatki francuscy i angielscy mężowie stanu uważają za wskazane powołanie się do życia komisji prawniczej, która by opracowała jednocześnie projekt paktu i umów rozjemczych. Projekty te posłużą za podstawę do dyskusji ustnej.

Radicz kandyduje z okręgu Warasdin.

WIEDEŃ 25. „Abendblatt“ donosi z Białogrodu: Stefan Radicz oświadczył gotowość przyjęcia z powrotem mandatu poleskiego, żądając równocześnie, aby inni członkowie partii otrzymali mandaty. Jak wiadomo mandaty te zostały unieważnione. Wobec tego zostaną rozpisane nowe wybory w okręgu wyborczym Warasdin.

Mąka w Warszawie staniała i to znacznie.

WARSZAWA 25. Wydział młynów warszawskich postanowił już t. j. od dnia 25 bm., cenę mąki pyłowej z obecnych 54 gr. za 1 klg., obniżyć na 45 gr., i sitkowej z 42 gr. na 36. Odpowiednia redukcja hurtowych cen chleba przez grupę piekarni parowych na 45 gr. pyłowego i 36 gr. sitkowego nastąpi od poniedziałku t. j. od dnia 27 b. m. Jeżeli okoliczności się nie zmienią można oczekiwać dalszej niżki w najbliższych dniach.

Rząd francuski nie otrzymał propozycji pokojowych Riffenów.

PARYŻ 25. Ze strony oświadczoneo dziś przedstawicielom prasy, iż rządowi znane są propozycje pokojowe Abdel Krima, jedynie z dzienników. Rząd nie otrzymał jeszcze od przywódcy Riffenów żadnej propozycji oficjalnej.

Znaczenie kryzysu węglowego.

Kryzys węglowy, Wielkiej Brytanii nie jest przesileniem miejscowym. Jak słusznie zauważył p. Bridgeman, pierwszy lord Admiralicji (który jak wiadomo, pośredniczy pomiędzy zrzeszeniem właścicieli kopalni a federacją górników) perspektywa strajku górników angielskich zagraża całemu systemowi gospodarczemu na Kontynencie. Oświadczenie p. Bridgermana można by rozszerzyć i dopełnić w tym sensie, iż kryzys ekonomiczny angielski nie tylko może odbić się ujemnie na gospodarce innych państw europejskich, ale — przede wszystkim — posiada wartość — cennego ostrzeżenia pod ich adresem.

Aby zrozumieć tę aluzję należy dokładniej zdać sobie sprawę, co stanowi istotę konfliktu górniczego w Anglii. Inicjatywa w danym wypadku nie wychodzi, jak to było dotychczas, ze strony robotników. Nie domagają się oni, jak czyniły niemal bezustannie syndykaty robotnicze od r. 1919 o podwyższenie płacy. Tym razem właściciele kopalni domagają się ogólnego obniżenia skali zarobków.

SPRAWOZDANIE KASOWE

z urzędzonej kwesty w dniu 7 lipca 1925 r. na rzecz biblioteki przy Kaliskim Żydowskim Klubie Sportowym.

Przychód . . . 221 zł. 96 gr.

Rozchód . . . 23 „ 05 „

Czysty dochód 198 „ 91 „

Kaliski Żydowski Klub
Gimnastyczno - Sportowy.

1484

Dr. med. Niepokojezycki

specjalista chorób skórnych i wenerycznych,

były asystent kliniki uniwersyteckiej i lekarz szpitala miejskiego w Poznaniu,

rozpocznie przyjmować chorych z dniem 29 lipca r.b.

Wrocławska 13, II piętro.

1486

Pijcie najlepszą angielską mieszanke

herbaty 103

D/H FELS TEA Co

Warszawa,

Plac Grzybowski 7.

16

Normy remuneracji górników ustalone w r. 1922 na mocy układu, którego inspiratorem był p. Lloyd George, miał wygasnąć w terminie trzyletnim. Termin ten upływa z dniem 31 lipca 1925 roku. Właściciele kopalni twierdzą, że produkcja nie zdołała utrzymać się na dotychczasowym poziomie, że skala płac ustalona przez układ z roku 1922, nie będzie mogła być kontynuowana, i w przeciwnym bowiem razie, kopalnie będą zmuszone zaprzestać eksploatacji. Ze swej strony przedstawiciele górników utrzymują że zmniejszenie kosztów produkcji musi nastąpić na innej drodze i że minimum płacy musi być zupełnie uniezależnione od innych przejściowych czynników ekonomicznych. Stanowisko to, z punktu widzenia korporacyjnego, łatwo jest zrozumieć, a nawet usprawiedliwić, trzeba bowiem przyznać, że organizacje zawodowe górnicze, o ile sprzeciwiają się bezwzględnie wszelkim próbom zmniejszenia zarobków głoszą inne sposoby wyjścia z sytuacji i wzmożenia produkcji górniczej. Wysuwane są mianowicie projekty inwestycji mających na celu podniesienie wydajności sił obocznych. Napozór wydawałoby się, iż w ten sposób pożądaný rezultat mógłby być osiągnięty bez naruszenia dotychczasowych norm zarobków robotniczych. Istnieje jednak trudność zasadnicza, która staje na przeszkodzie urzeczywistnieniu wszelkich w tym kierunku poczynań. Potrzebne są inwestycje nowych kapitałów, a kapitały te się nie znajdują, gdyż za wiele mówilo się i mówi o „nacionalizacji kopalni”. Coraz częściej daje się słyszeć głosy, nawet w sferach umiarkowanych, że jeżeli kompanie górnicze nie będą w możności sprostać wymaganiom personelu górniczego, państwo będzie musiało przynajmniej tymczasowo, przejąć eksploatację. Nie bardziej nie odstrasza kapitałów, jak podobne groźby. Jest inne jeszcze oblicze problemu, które w szczególności sprowadza się do tego samego: właściciele kopalni proponują, zamiast zmniejszenia zarobków, podwyższenie liczby godzin pracy. Ale projekt ten — choć spotkałby mniejszy opór w masach robotniczych — jest skazany na niepowodzenie w Kopalniach młodszych Labour Par-

ty, oraz Trade Union'ów, dla których zasada ośmiu godzinowego dnia pracy w górnictwie stała się nie-wzruszonym aksjomatem.

Niepodobna ocenić, o ile żądania robotników angielskich są słuszne w „zasadzie”. Ekonomia polityczna zbyt wiele już zna „teorii pracy” i zbyt wiele subiektywnych elementów wmieszało się do naukowych rozważań, aby można było kategorycznie wypowiedzieć się w tym względzie. Najlepszym oczywiście, wynikiem rokowań toczących się obecnie w Londynie, byłoby zadośćuczynienie wymaganiom stron, których każda niewątpliwie posiada dość słuszności. Ponieważ jednak taki rezultat jest materialnie niemożliwy, nasuwa się pytanie, czy istnieje formuła mogąca przyczynić się do porozumienia pomiędzy kapitałem a pracą?

Jeżeli chodzi o właścicieli kopalń, zdaniem naszym, we własnym interesie muszą się oni chwycić do wyrzeczenia jakiegokolwiek remunerationi włożonego kapitału. Jest to ostateczna granica ustępstw, ale — przy obecnej konstelacji gospodarczej — granica ta, jak się zdaje, musi być osiągnięta. Praktyka taka wydaje się korzystniejsza, z punktu widzenia kapitału, aniżeli zerwanie wkładów i zaprzestanie eksploatacji, co by spowodowało nieuniknioną interwencję państwa i znaczne osłabienie tytułów własności. Podobne rozumowanie musi oczywiście wychodzić z założenia, iż kryzys jest tylko przejściowy.

Co do robotników to wskazówka niemniej jasna i prosta zdaje się wypływać z doświadczeń trzech lat minionych. Trzeba się wyrzec „teorii”, płacy minimalnej. Trzeba się pogodzić z faktem, iż wyrzeczenie się części zarobku, a co za tem idzie zmniejszenie stopy życiowej jest czasem złem koniecznym, które może posłużyć do wykupienia się od stołkoć gorszego zła, jakim jest bezrobocie. A to właśnie, nawet w najmniejszej mierze, dla zasady, robotnicy angielscy, a raczej ich przywódcy, przystać nie chcą.

Narody, których warstwy robotnicze, od czasu wielkiej wojny, nie przestawały wzrastać w zasoby materialne, narażane są obecnie na nieunikniony powrót fali. Wzrost był za szybki i obecnie następuje reakcja, którą Wielka Brytania najdotkliwiej odczuwa. Zamysł zamknięcia czy na niebezpieczeństwo w imię doktryny, czy nie lepiej szukać zgody kosztem obustronnych ofiar? Tęren do porozumienia znajduje się łatwo, o ile czynnik demagogiczny zostanie usunięty z rokowań.

JAN SOETAN.

Kronika Telegraficzna.

BERLIN. W związku z upałami w różnych okolicach Niemiec wybuchły pożary. W okolicy Ratenow płoną lasy na obszarze 100 morgów. W Ebertsburg w Bawarii spalił się ratusz, w okolicy Szczecina wskutek wzniesienia pożaru zdołało zniszczeniu na przestrzeni 60 morgów. Lindeburgerheide płoną od kilku dni lasy na przestrzeni 5.000 morgów.

BERLIN. Agencja Wolffa. Samolot niemiecki kursujący na linii Gdańsk — Sztokholm zagiął w środę wieczór. Sądzą, iż musiał on wylądować wśród drogi z powodu defektu maszyny.

STUTGARD. Burza zniszczyła doszczętnie nową halę zbudowaną na cele wystawowe. 1 osoba zginęła i 13 jest ciężko i ciężko rannych.

PARYŻ. Dzienniki donoszą z Rabat, że aresztowano tam 4 komunistów.

PARYŻ. Prasa ogłasza list grupy lotników belgijskich, którzy proszą o zaangażowanie ich do akcji w Marokko.

FEZ. General Neulin dokonał inspekcji frontu pod Tazą, przyrzecząc poprawę sytuacji dla wojsk francuskich.

RZYM. W Parnie faszyści zdemolowali drukarnię dziennika Piccolo oraz biura szeregu adwokatów m. in. b. ministra Micheliego z obozu katolickiego i b. deputowanego socjalisty Albertiego.

RZYM. Pod Grocasse spadł samolot wojskowy. Jeden oficer poniósł śmierć, drugi zaś został ciężko ranny.

8 godzin rozrywki.

Realizacja postulatu ośmiodzinnego dnia roboczego w postaci uchwalenia przez pierwszą międzynarodową konferencję Pracy Konwencji Waszyngtońskiej wysunęła jednocześnie sprawę zużytkowania przez robotnika czasu wolnego od pracy.

Zdawałoby się rzeczą dziwną, że kwestja ta tak silnie wkraczająca w dziedzinę życia jednostki zajmują się organy społeczne czy państwowe. Gdy uprzytomnimy sobie, że wogóle zużytkowanie godzin wolnych od pracy zależy jest od całego szeregu czynników niezależnych od woli i chęci jednostki: ułatwienia komunikacyjne: teatry, kina, biblioteki; czytelnice i t. d. — wszystko to jest przede wszystkim owocem pracy pewnej zbiorowości. Hasło skróconego dnia roboczego, mające klasie robotniczej dać możliwość swobodnego rozwoju, mające zwalczać degenerację rasy, tak zagrażającą w ośrodkach przemysłowych, traci wiele ze swej wartości, o ile nie da się możliwości odpowiedniego wolnych godzin.

Z doniesień tej sprawy, decydującej o rozwoju proletariatu, oddawna zdają sobie sprawę organizacje robotnicze, z jednej strony broniące skrócenia czasu pracy, z drugiej — prowadzące prace w zakresie kulturalno-wychowawczym. Ogromną rolę odegrały w tej dziedzinie organizacje zawodowe, które w myśl programu syndykalistycznego stały się jednocześnie organizacjami wychowawczymi dla robotnika. Teatry ludowe, domy ludowe, oświaty pozaszkolne i t. d. — wszystkie te dziedziny wchodzą dziś w zakres prac organizacji zawodowych.

Sprawą tą zainteresowały się również państwa. Fakt degeneracji fizycznej ludności w okręgach przemysłowych był rzeczą groźną dla interesów państwa. Dlatego też widzimy usiłowania w kierunku usunięcia zła. Tak zwana angielska sobota, wprowadzona zresztą w Anglii zwyczajowo miała na celu umożliwienie robotnikowi zaliczenia się sportami, odgrywanymi dziś tak wielką rolę w wychowaniu narodu. Zasada ta została również uwzględniona w konwencji Waszyngtońskiej.

Ten sam charakter nosi uchwalona przez VII Konferencję Pracy Konwencja w sprawie 24 godzinnej przerwy w hutach szklanych o płacach wanny.

Całością tematem tem problemu zajmowała się również VI Konferencja Pracy, która uchwaliła „założenie” w sprawie użytkowania przez robotników czasu wolnego od pracy. „Założeniu” wysunięto cały szereg punktów, dotyczących zarówno ochrony prawnej czasu wolnego (godziny nadliczbowe, praca w święta), jak i higieny społecznej polityki mieszkaniowej, ułatwień komunikacyjnych, zakładania instytucji o charakterze kulturalnym, boisk sportowych, walce z alkoholizmem i t. d. Sprawa ta posiada wielkie znaczenie i dla nas. Zagrażający wzrost alkoholizmu i karciarstwa (niestety, nie tylko wśród robotników, ale i inteligencji...) winien „Klasy” czynnik zarówno państwowy, jak samorządowy i społeczny do zajęcia się kwestją dostarczenia społeczeństwu możliwości wykorzystania czasu wolnego od pracy dla istotnego rozwoju kulturalnego i fizycznego.

Bank polski w czerwcu

Czerwiec pod względem walutowym nie był dla Banku Polskiego miesiącem pomyślnym. Zapas walut i dewiz, które od 1 stycznia do 31 maja zmniejszyły z 269 do 172,5 milj. złotych, w czerwcu spadł do 119,8 milj. złotych. Powodem tego spadku było w dalszym ciągu wzmożone zapotrzebowanie dewiz na giełdzie, które prawie wyłącznie pokrywał Bank Polski, oraz zwiększone w czerwcu płatności zagraniczne Skarbu Państwa, — z tytułu spłaty rat amortyzacyjnych i procentów od pożyczek, z tytułu należności za bicia bilonu i t. d. Pierwsza dekada dała ubytek walut i dewiz w wysokości 26,4 milj. złotych, druga w wysokości 19,1 milj. złotych, trzecia, analogicznie jak to miało miejsce w maju, przedstawiała się znacznie korzystniej, gdyż ubytek walut wyniósł tylko 7,2 milj. złotych. Ta poprawa sytuacji walutowej w końcu czerwca, która częściowo wywołana została wpływem w obcych walutach 7½ milj. złotych, jako dalszej raty z pierwszej transzy pożyczki amerykańskiej, oraz 6½ milj. złotych z pożyczki szwajcarskiej dla Banku Gospodarstwa Krajowego, doprowadziła w pierwszej dekadzie lipca do nienotowanej od marca zwyżki zapasów walut. Duża podaż złota na rynku doprowadziła do powiększenia się zapasów złota w ciągu czerwca ze 118,7 do 120,2 milj. złotych.

Całe pokrycie metaliczno-walutowe wynosiło w dniu 30 czerwca 234,9 milj. złotych, stanowiąc 46,7% obiegu biletów Banku Polskiego.

Suma kredytów wykorzystanych wynosiła w dniu 30 czerwca 299,3 milj. złotych, czyli zmniejszyła się w ciągu czerwca o 2,7 milj. złotych. Zniżka ta wywołana w pierwszym rzędzie ograniczeniem kredytów przyznanych przez Bank — dotknęła przede wszystkim banki. W ciągu całego półrocza kredyty wykorzystane zwiększyły się z 257 do 299,3 milj. złotych. Kredyty zastawowe Banku Polskiego zwiększyły się w ciągu czerwca z 28,4 do 35,6 milj. złotych. Dług skarbu państwa (bezprocentowy) pozostawał przez cały czerwiec w swej maksymalnej wysokości 50 milj. złotych.

Niniejszym składamy serdeczne podziękowanie Szanownym P.P. lekarzom: Ceglowskiemu, Pawłowskiemu i Cichockiemu za szczęśliwe i umiejętne przeprowadzenie tak poważnej operacji i za troskliwą opiekę w czasie choroby mojej żony. Również serdeczne „Bóg Zapłać”, Szanownym Siostrom szpitala św. Trójcy za sumienną pielęgnację.

JÓZEF BERCZYŃSKI z ŻONĄ.

1485

KRONIKA

— **Kalendarzyk astronomiczny.** W dniu 26 lipca 1925 r., t. j. w niedzielę wschód słońca przypada o godz. 3 m. 47, zachód o godzinie 19 m. 39. Ubyło dnia minut 52. Długość dnia wynosi 15 godz. 52 min. Pierwsza kwadra przypada we wtorek, dnia 28 b.m.

— **Miły gość.** W piątek odwiedził naszą redakcję wielki poeta i pisarz polski Gustaw Daniłowski, który ofiarował naszemu piśmie wiersz przezeń dla „Gazety Kaliskiej” napisany. P. Daniłowski, jeden z twórców legionów polskich, bawieć będzie w naszym mieście jeszcze pewien czas, jako gość u swoich krewnych pp. Olszewskich.

— **Wielkie święto sportowe na rzece Prośnie.** W niedzielę, dnia 26 b. m. Kaliskie Tow. Wioślarskie urządza wielkie regaty, które się przemienią na święto sportowe kaliszian. W regatach na czwórkach półwieciowych wezmą udział nasze uroczyste wioślarki. Bieg drugi gigantów wyścigowych zapowiada się też nader interesująco, gdyż jadą osady, które mają bronić barw K. T. W. na regatach juniorskich w Bydgoszczy. Reszta biegów jak: junjorów, szóstek, dwójek i kajaków (amatorskie) jest też interesująca wobec równych sił i długiego treningu wioślarzy. Nie małą atrakcją będzie na regatach demonstrowany pierwszy

30-dniowa SEZONOWA WYPRZEDAŻ

FIRMA „CECYLJA”
Aleja Józefiny 19, w Kaliszu

poleca po cenach znacznie niższych:

suknie, szlafroki, bluzki, ubranka i sukienki dziecięce, wszelkiego rodzaju bieliznę damską, męską i dziecięcą, pończochy, skarpetki, fartuchy i czapki szkolne, torebki damskie, pudła i walizki podróżne, jak również wszelkiego rodzaju robotki.

Polecając się łask. względem Sz. Klienteli pozostaje

Z poważaniem
Firma „CECYLJA”.

1481

100-letnia rocznica budowy mostu kamiennego na ulicy Wrocławskiej w Kaliszu.

Napis łaciński umieszczony na płycie kamiennej z boku wspomnianego mostu głosi, iż w 1825 r. (MDCCCXXV) za rządów księcia namiestnika Zajączka pobudowany został.

Sto lat mija w roku bieżącym jak most ten z kamienia trwale i masywnie zbudowany, opatrzone z dwóch stron również silną i masywną z lanego żelaza balustradą; zdaje się uragać czasowi.

Ileż to pokoleń przeszło i przejechało po nim?

Nie załamał się pod ciężarem przemarszów wojsk i armat w 1830/31 r. nie zdołały go uszkodzić podczas wojny światowej ciężkie działa niemieckie. Oparł się on zwycięsko niejednokrotnym wylewom Prośny.

Stoi dotąd niewzruszenie i długo jeszcze dalej stać będzie, bo dawniejsza sztuka budownictwa więcej była dbała o trwałość i niezniszczalność dzieł swoich.

L. Z.

raz w Kaliszu „ślizgacz“, któremu jeździć będzie arbiter regat. Podczas regat przygrywać będzie orkiestra. Początek o godz. 3 po poł. Ceny biletów wejść na przystani do parku na taras nader przystępne. To też niech nikogo nie brakuje żeby oglądać tak piękne a rzadkie zawody sportowe naszych dzielnych wioślarzy i wioślarzy.

— **Chleb w dalszym ciągu tanieje.** Od poniedziałku, dn. 27 bm., chleb stanie w dalszym ciągu o 15 gr. na kilo, wskutek czego sprzedawany będzie 50 proc.—45 gr., 70 proc.—38 gr., kilo bułek pszennych—90 gr. Cena pojedynczych pozostaje ta sama 5 gr. Na kilo wypada 18 sztuk bułek.

— **Zbiórka.** Dnia 26 bm., w niedzielę odbędzie się na ulicach Kalisza zbiórka na dokończenie budowy kaplicy wojskowej w Szczypiornie.

— **Łódź motorowa** od niedzieli, dnia 26 b.m. będzie odchodzić co godzinę do miejsc kąpielowych, zaczynając od 9 rano. Cena przejazdu 30 groszy.

— **Majówka strażacka.** Na posiedzeniu Sztabu Kaliskiej Ochotniczej Straży Pożarnej ustalono, iż Majówka Strażacka odbędzie się w dniu 9 sierpnia.

— **Ze Straży Ogniowej.** Na ostatnim zebraniu Zarządu przyjęci zostali na członków Kaliskiej Ochotniczej Straży Ogniowej p.p. Lipiński Józef do oddziału toporników, Olszewski Wacław do I-go, Iwankiewicz Dominik do IV, Dolny Bronisław do V i Stodolny Jan do orkiestry.

— **W sprawie kąpeli.** Urząd gminy Kalisz niniejszym ogłasza, że zorganizowana komisja w sprawie ustalenia miejsc kąpielowych w rzece Prośnie orzekła: wyznaczyć miejsca dla kąpiących się publiczności miasta Kalisza, a mianowicie: dla mężczyzn od domu p. Tworkiewicza z Zawodzie do 2000 startu, dla kobiet i dzieci od znajdujących się przy rzece 2-ch topoli do wyrw na brzegu Prośny. Miejsca te jako bezpieczne oznaczyć 4 tablicami z odpowiednim napisem. Zabronić wszelką kąpiel w rzece Prośnie za wyłączeniem wyznaczonych, a winnych przekroczeniu powyższego pociągać do odpowiedzialności.

— **Przejechanie.** Cińska Józia lat 15 wraz ze swoim trzyletnim bratkiem, poszła odwiedzić do szpitala św. Trójcy chorą matkę. Wracając do domu na ulicę Stawiszynską 40, na rogu ulicy Wiejskiej i Wrocławskiej wpadła pod konie p. Lempe z Dembego i doznała obrażeń obu nóg i prawej ręki. Znajduje się w szpitalu św. Trójcy. Braciszek 3-letni wyszedł cało z niebezpieczeństwa.

— **Nieostrożność.** Ciupek Jan lat 24, z Zydowa, wracając z pola do domu ze zbożem, chciał schwycić złatujące z wozu widły i tak niefortunnie się schylił iż widły przebiły mu szyję, skutkiem czego znalazł się w szpitalu św. Trójcy.

— **Skok z drugiego piętra.** 24 b. m., wieczorem niejaki Szeindla Hinda Kuro lat 30, zamieszkała przy ul. Młynarskiej 5, po awanturze z mężem, w obawie przed pobiciem w zamiarze samobójczym wyskoczyła oknem z 2-go piętra. Doznawszy lekkich obrażeń znalazła się w szpitalu św. Trójcy.

— **Pokąsana przez wściekłego psa.** W dniu 24 b.m. przywieziono do szpitala św. Trójcy Stanisławę Płatek lat 8, z gm. Godziesze, pokąsaną przez podejrzanego o wściekliznę psa.

— **Wypadek przy pracy.** Przy budującym się domu p. Sztarka przy ulicy Piskorzewie wnoszącemu na tragach cegły robotnikowi poślizgnęła się na piętze noga skutkiem czego kilka cegieł spadło mu i jedna z nich trafiła murarza Władysława Paczesnego w głowę rozcinając takową.

— **Za grę w trzy blaszki** sporządzono protokoły na następujących: Tyliński Leon, Dobrzecka 22, Mazurkiewicz Stefan Wiejska 25, Targoński Aleksander, Stare Miasto, Matych Stefan, Asnyka 56, Kołodziejczyk Kazimierz, Nowy Świat 18, Gawroński Zygmunt, Szosa Szczypiornska, Liszke Józef, Piaskowa 2.

— **Kradzieże.** Chajnerk Hersz, Wiejska nr. 7, zameldował o kradzieży palta z dokumentami ze sklepu wartości 50 zł. Dochodzenie w toku.

Cudziło Grzegorz zam. ul. Piskorzewska 23, zameldował o kradzieży złotego pierścionka wartości 30 zł. Sprawcy kradzieży ujawniona.

— **Falszywe pieniądze.** Marcinowi Wszakowi zam. we wsi Nędzrzew skonfiskowano 50 złot. banknot, falsyfikat który chciał zmienić w biurze biletowym „Orbis“. Dochodzenie w toku.

— **Schwywanie komunistów.** Zostali ujęci za rozruchy po wsiach kolportarze treści komunistycznej, Józefowicz Dawid, Nowy Świat 12, i Szklanowski Abram, Nowa 17. Przy zatrzyma-

nych jak i w ich mieszkaniach odebrano większą ilość odezw komunistycznych i broszur o treści antypaństwowej.

— **Grabież.** Szpigelman Abram, zam. w Lublinie i Szwarz Mordka zamieszkały w Kaliszu, zwabili do bramy Robaszewskiego Piotra, [zam. we wsi Lipki, proponując mu kupno towaru, w czasie tym wyrwali mu siłą 50 zł. i zbiegli lecz zostali zatrzymani przez policję.

— **Przyjmowanie interesantów w urzędach poborowych.** Do wiadomości zainteresowanych podajemy, iż oficerowie PKU. załatwiają interesantów bezpośrednio w ustalonych w tym celu godzinach przyjęć. Informacje udzielone są po uprzednim legitymowaniu, jedynie bezpośrednio zainteresowany, lub też najbliższej rodzinie (ojciec, matka, siostra, brat, żona).

Co zaś do interwencji pośredników kombatantów PKU. otrzymali zarządzenie nie udzielać żadnych informacji, tembardziej, że wyżej wymienieni nie mogą wpłynąć na takie czy inne załatwienie sprawy, natomiast wiele kosztują czasu i mitregi.

— **Jabłka obrodziły.** Zbiór jabłek zapowiada się w tym roku wyjątkowo dobrze, będzie ich znacznie więcej niż w roku zeszłym.

Natomiast gruszek nie obrodziły. Brak dostatecznych ilości gruszek nie da się jednak dotkliwiej we znaki, albowiem owoc ten szybko przechodzi.

Również urodzaj śliwek zapowiada się bardzo dobrze.

— **Program V-go Zjazdu Związku Mistrzów Rzeźników Okręgu Województwa Łódzkiego w Kaliszu,** w niedzielę, dnia 2 sierpnia 1925 roku. Godzina 8-a rano. Zbiórka delegatów miast Woj. Łódz. i zaproszonych osób na Zjazd w gmachu Stowarzyszenia Rzemieślników Chrześcijańskich, ul. Piekarska 7. Godz. 9 rano wymarsz do kościoła św. Mikołaja na nabożeństwo pod sztandarem Stow. Rzem. Chrześc. Godz. 10 rano powrót z kościoła na salę Stow. Rzem. Chrześc. gdzie nastąpi powitanie przez Cech kaliski przybyłych i odczytanie listy obecności delegatów.

Porządek dzienny obrad zjazdu. Godz. 11-a rano. 1) Otwarcie zjazdu przez prezesa Zw. Okr. Woj. Łódz. p. A. Lutrosińskiego. 2) Wybór prezydium Zjazdu: przewodniczącego, zastępcy, 7-iu asesorów i sekretarza. 3) Składanie wniosków do prezydium. Uwaga. Wnioski muszą być złożone na piśmie o ile wnioskodawcy pragną, aby takowe poddano dyskusji i zostały uchwalone przez Zjazd. 4) Odczytanie protokołu z ostatniego Zjazdu Okr. Woj. Łódz. 5) Referaty: a) Referat „Znaczenie Centr. Związku i jego zadania“ wygłosi p. Syller, prezes Centr. Zw. b) Referat „Cele zjazdów zawodowych w znaczeniu praktycznym“ wygłosi p. Masło, sekretarz Cechu Kal., c) Referat „Ustawa rzemieślnicza przyczyną upadku Cechów“ wygłosi p. A. Lutrosiński, prezes Okr. Zw. Woj. Łódz.

Uwaga: Referenci po wygłoszeniu swoich referatów obowiązani są przedłożyć pisemnie konkluzję swego referatu do Prezydium, aby przekazać takowe komisjom Zjazdu dla powzięcia odpowiedniej rezolucji. 6) Wybór 3-ch komisji: a) Komisji referatowej i protokulanta, b) Komisji do rozpatrzenia wniosków i protokulanta, c) Komisji rezolucyjnej i protokulanta.

Godzina 2 po poł. Wspólny obiad na dolnej sali Stowarzyszenia. Godz. 3 po poł. Prace komisji w oddzielnych salach. Godz. 4 po poł. Dalszy ciąg obrad Zjazdu. 7) Sprawozdanie komisji referatowej i dyskusja. 8) Sprawozdanie komisji wniosków i dyskusja. 9) Sprawozdanie komisji rezolucyjnej i uchwała rezolucji Zjazdu. 10) Uchwalenie daty przyszłego VI-go Zjazdu Okr. Woj. Łódz. i wybór miasta. Godzina 6 po poł. Zamknięcie Zjazdu przez Przewodniczącego.

Od godziny 6 do 9 wiecz. zwiedzanie miasta i ważniejszych placówek przemysłowych.

Godz. 9 wiecz. Skromna zabawa z paniami na sali Stow. Rzem. Chrześc. dla uczestników Zjazdu i zaproszonych gości.

Uwaga. Nad porządkiem czuwać będzie Komitet Cechu kaliskiego. Członkowie Komitetu mieć będą kokardy, do których po wszelkie informacje prosimy się zwracać. Na stacji kolejowej dyżurni oczekiwać będą delegatów miast.

Zarząd
Zw. Mis. Rzez. Okr. Woj. Łódz.

— **Wojewódzki podatek od trunków.** Dnia 31 b. m. upływa termin do składania zeznań o osiągniętym obrocie trunkami we wszelkich interesach handlowych, trudniących się wyszynkiem i drobną sprzedażą. W tym celu wypełnić należy blankiety zeznań, przepisanych dla państwowego podatku przemysłowego danymi o osiągniętym obrocie wszelkimi trunkami. Na zasadzie tych danych władze wymiarowo uskutecznią wymiar podatku wojewódzkiego od obrotu trunkami. Podatek ten władze skarbowe pobierać będą łącznie z państwowym podatkiem przemysłowym. Podatek

wojewódzki od obrotu trunkami został rozdzielony na raty i płatnicy winni go uiszczać w wyznaczonych im terminach miesięcznych. Rozdzielenie na raty za drugie półrocze ubiegłego roku nie zwalnia płatników tego podatku w zwykłych terminach miesięcznych od uiszczenia się za pierwsze półrocze b. r.

— **Kto chce zostać inżynierem.** Jak nas informują w roku akademickim 1925-6 na politechnice warszawskiej są wolne miejsca na Wydziałach: inżynierji lądowej, inżynierji wodnej, mechanicznej, elektrycznej, mierniczej, chemji i architektury, w ogólnej ilości 490 miejsc.

W razie, gdy liczba podań na poszczególne wydziały przekroczyli liczbę wolnych miejsc, będą zarządzane konkursowe egzaminy, które będą się odbywały pomiędzy 9 a 12 września.

Wykłady na politechnice rozpoczną się na 1 semestrze 1-go października, zaś 5 na wyższych semestrach.

Podania o przyjęcie do politechniki należy składać na imię J. M. rektora politechniki warszawskiej w czasie od 18 do 29 sierpnia włącznie.

Do podania należy załączyć: metrykę urodzenia w oryginalnej, krótki życiorys własnoręcznie napisany, świadectwo moralności i 5 nienaklejonych fotografii własnoręcznie podpisanych.

Schematy podań oraz opis warunków przyjęcia na politechnikę nabywać można w sekretarjacie politechniki.

— **Wystawa Rolniczo-Przemysłowo-Rzemieślnicza w Gnieźnie.** Jak się naocznie przekonać można, prace około Wystawy Rolniczo-Przemysłowo-Rzemieślniczej, na otwarcie której z ogromnem zaciekawieniem i zainteresowaniem oczekują nie tylko mieszkańcy grodu Lecha, lecz i obywatele całej Rzeczypospolitej, postępują rażno naprzód. Niwelacja terenu jest na ukończeniu, a w bieżącym tygodniu rozpoczną się prace około ustawiania hal wystawowych, z których największa obejmować będzie 1600 kwadratowych metrów. Komitet Wystawy pod niestrudzonem i niezmordowanem kierownictwem swego przewodniczącego p. Starosty Łyskowskiego, dokłada wszelkich starań, by tak wystawcy jak i zwiedzający znaleźli pod każdym względem dobre, dogodne i przyzwoite pomieszczenie. W tym celu ustanowił biuro kwaterunkowe, z obfitego zapasu mieszkań którego każdy dowoli czerpać może. Obywatelstwo grodu Lecha pomnie na swą prastarą sławną gościnność i na przyszłość nasze „Gość w dom, Bóg w dom“ rywalizuje ze sobą pod względem dostarczania mieszkań, przy nader skromnych wymaganiach i codziennie liczne napływają zgłoszenia. Wobec trudnego położenia gotówkowego idzie Komitet i Wystawcom na rękę. — Miasto przybiera już szaty godowe, wszędzie oczyszczają domy, by godnie i uroczystość przyjąć w swych murach najwyższych dostojników kościoła i państwa, tudzież niezliczone tłumy braci naszych od śnieżnych Karpat po sine brzegi Bałtyku, od Bolszewickich rubieży aż po pruską granicę, i mnóstwo obcokrajowców zawita do Gniezna, by zwiedzić miasto i wystawę i być świadkiem uroczystości. Przecież Gnieznu nie obce są takowe zjazdy; przecież w swych murach przyjmowało cesarza rzymskiego Ottona III, z licznem poczetem dygnitarzy i rycerstwa i tylu, tylu innych panów i królów. Więc wszyscy, wszyscy znajdując dogodne schronienie i miłe przyjęcie bo „czem chata bogata, tem rada“. — Ratusz też otrzyma nowy świąteczny moduł, by i on mógł godnie powitać wszystkich dostojników, dygnitarzy i panów, mieszczan i chłopków, młodych i starych. A stara katedra woła już jedną pozłocistą kopułą—druga niebawem będzie pozłocista—na cały świat: „Chodźcie do nas, zobaczcie, czy nie miłe u nas życie!“.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEN METEOROLOGICZNYCH STACJI

„KALISZ“ Państwowej Sieci Meteorologicznej

PRZY SEJMIKU

w dn. 25 lipca 1925 r. godz. 7-a rano.

1) Ciśnienie powietrza	748.5 mm
2) Kierunek wiatru	ENE
3) Siła wiatru	1m/s
4) Stan nieba	Zachm.
5) Wilgot. bezwzględna	15.0 mm
6) Wilgot. względna	96%
7) Temp. powietrza	+18°3
8) Ilość opadów	4.4 mm
9) Najwyż. temp.	+29°1
10) Najniż. temp.	+15°1
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. p.p.	+1°67

Nadesłane.

Wolny handel, a m. Kalisz bez mięsa.

W zeszłym tygodniu podczas ustalania cen na mięso przez Komitet walki z lichwą, powstało nieporozumienie między Cechem Mistrzów Rzeźników, a Rzeźnikami z Hali mięsnej przy nowym Rynku, które do dziś trwa, następstwem czego jest zupełny brak mięsa w jatkach i hali.

Przy normowaniu cen obecni przedstawiciele Cechu nie zgodzili się na proponowane ceny przez sprzedawców w hali, gdyż ceny, te w sprzedaży detalicznej mięsa okazały się niższymi od cen rynkowych żywego towaru.

Jednak rzeźnicy hali obstawali przy swoim i ceny postanowili, które zostały ogłoszone w prasie miejscowej jako obowiązujące od dnia 15 b.m. aż do odwołania. Przewodniczący Komitetu walki z lichwą zażądał podpisania deklaracji zobowiązującej od rzeźni z hali, że za ustalone ceny będą sprzedawać i że mięsa będzie dla ludności pod dostatkiem.

Mistrzowie cechu na ceny ogłoszone nie przystali, wyprzedali posiadane sztuki po cenach normalnych w stosunku cen żywego, a nie chcąc zatargów z władzami administr. przestali bić, by nie ponosić strat jakie uplanowali konkurenci. Co powodowało rzeźni z hali aby wytworzyć istniejący zatarg, jest to zagadka. Czy rzeczywista chęć dobroczynna dla ludności m. Kalisza?

A może zadrwiono sobie z mieszkańców, co nie powinno być tolerowanym.

Skutki są oczywiste, że ma miejsce to drugie, gdyż rzeźnicy, którzy podpisali w Komitecie zobowiązanie, nie spełniają takowego sumienie jak widać z wykazów Rzeźni miejskiej w ciągu tygodnia zabili zaledwie: 3 krowy, 5 cieląt i 3 owce (pp. Wład. Górny, Cyrulewski i Sekura) jest to znikoma ilość. Pomimo tego i cen, nie wszystko mięso idzie do hali na sprzedaż, gdyż jak kumoszki głoszą najlepsze części zabierają handlarze do Łodzi i Warszawy, a ochłapy pozostałe sprzedaje się ludności m. Kalisza.

Naiwni sądzą, że i ceny biorą podług cennika. Dowodem tego był artykuł p. Kozłowskiego w Gazecie Kaliskiej, że pobrano za mięso od niego o 30 proc. drożej a i protokoły pol. stwierdzają to samo.

Wyłazi sztyldo z worka, pieskości nie ogryzie i drugiemu nie da! Dobroczynność pp. rzeźników z hali stała się problematyczną, więcej nawet, zlekceważeniem nie tylko ludności potrzeb, ale i powagi Komitetu i Władz naszych.

Wolny handel nie uprawia nikogo do pobierania zbyt wysokich cen jak również do wywoływania szkodliwych fermentów dla ludności, w potrzebach najniezbędniejszego artykułu jakim jest mięso i tłuszcz.

Uczciwy rzeźnik nie może sobie pozwalać na kpinę, to też uważamy krok rzeźników z hali za karygodny, który powinien być napiętnowany a po sprawdzeniu przez Władze Administracyjne naszego miasta, czy ceny przez nich są fikcją konkurencyjną lub zemstą zawodową do cen rynkowych żywego, aby nie podrywać opinii uczciwych rzeźników, gdyż uzurpatostwo kpiarzy przejść może łatwo w bandytyzm, którego i tak mamy dosyć w naszej Polsce. Władze przez organy Pol. Państw. winny przeprowadzić dochodzenie, kto temu jest winien i winowajców ukarać należy.

Jeżeli się zobowiązali i podpisali, trzeba ich zmusić do wypełnienia tego, aby mięsa było pod dostatkiem dla ludności, bo podrywanie bytu innych mści się na samem państwie, obniżając sprawność podatkową obywateli.

KALISZANIN.

Giełda Warszawska w Złotych.

New-Jork	5.17
Londyn	25.19
Paryż	24.17
Szwajcaria	100.70
8% pożycz. zł.	8.10
5% pożycz. prem. konw	5
Bony zł. S. II A. 5% pożycz. Kon.	
Listy Zast. T. K. Ziem.	28.50
Listy zast. K.T. Z. dolarowe	

**Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych.**

Uwaga! W celach oszczędnościowych fabryka wypuściła na rynek pastę „Mary” w dużych puszkach znana w handlu pod Nr. 4.

„Mary” Nr. 4 zawiera 7 puszek małych i kosztuje 80 gr., w sprzedaży detalicznej. 338

Fabryka „MARY”, Warszawa, Dzielna 48, tel. 286-51.

Chcesz się pozbyć

Pcheł, moli, pluskiew

kup zaraz pudełko

„SINTIN’U”

Żądać wszędzie. 1393

Mieszkanie do odstąpienia

wraz z meblami, składające się z 4 pokoi i kuchni z wszelkimi wygodami.

Wrocławska 45, I p., obejrzeć można od 5—6. 1470

Kupię dom w Kaliszu, lub plac na budowę.

Wiadomość: Rychwał, Mieczysław Wiśniewski. 1469

Freblanka

Z dobrimi świadectwami poszukuję posady do dzieci od 1-go sierpnia, chętnie na wyjazd do majątku. Oferty proszę przysyłać wprost pod niżej wskazanym adresem.

Kalisz, ul. Staszycy 2, m. 3 N. G. domy miejskie. 1479

Od zaraz do wynajęcia przy ulicy Al. Józefiny

POKÓJ

z balkonem i wygodami.

Wiadomość: w Redakcji „Gazety Kaliskiej”. 1488

Kresowiec młody,

z 5 klas. wykształceniem szkoły handlowej znajdujący się w ciężkich warunkach, prosi o zajęcie od zaraz. Referencje dobre.

Oferty do Administracji „Gazety Kaliskiej” pod T. P. 1459

4-5 pokoi

z wygodami, poszukuję od 1.X r. b. lub zaraz, pożądane w okolicy ul. Wrocławskiej.

Piśmienne oferty pod T. R. do Redakcji. 1456

NAJWIĘKSZA W POLSCE PIERWSZORZĘDNA PAROWA FABRYKA FORTEPIANÓW i PIANIN

„ARNOLD FIBIGER”

W KALISZU, UL. SZOPENA 9, TEL. 263.

EGZ. OD ROKU 1878.

Polecana przez wybitne powagi artystyczne, jak:

J. Śliwiński, J. Wieniawski, H. Melcer, A. Rubinstein, Egon Petri, A. Reisenauer, J. Turczyński, Raul Koczalski, A. Michałowski, Friedman, M. Wąsowska, Harry Fremont Hatch K. Jaczynowska, M. Orłow i wielu innych, którzy wydali najlepsze świadectwa.

Odnaczona złotymi medalami i najwyższymi nagrodami na wszechświatowych wystawach w kraju i zagranicą. Fabryka egzystuje od r. 1878. — Poleca instrumenty wykonane z najwyborniejszych materiałów, korzysta z drzewa jeszcze z przedwojennych zapasów i nawet w czasie wojny nie wypuściła instrumentu z materiałów zastępczych.

Sprzedaż na dogodnych warunkach. Zamiana. Wynajem.

1358

PIĘKNOŚĆ i POWAB.

ELIKSIR skracający włosy w laki i fale, BRUNOL nadający cerze naturalny wygląd opalony od słońca, DIAMANT nadający zmęczonemu oczom pełen życia diamentowy blask i inne ostatnie zagraniczne kosmetyczne nowości. Żądajcie katalogów, załączając znaczek pocztowy. LABOR, skrzynka pocztowa 61, Bydgoszcz. 1423

Uwaga!!! Na raty!

W tych dniach nadszedł świeży transport najnowszych **POWERÓW**: luksusowych, wyścigowych i spacerowych, maszyn do szycia i pisania.

Na składzie posiada: wózki sportowe i dziecięce, wyżymaczki, centryfugi, materiały elektryczne, oraz wszelkie przybory do rybołówstwa.

Ceny konkurencyjne!!!

NATAN WIERUSZEWSKI Kalisz,

Główny Rynek dom B-ci Rubinstein, vis à vis nowego Magistratu. 1382

Urzędnik gospodarczy

lat 24 kawaler, z dobrimi świadectwami. Ostatnio 1½ roku na posadzie w Baranowie u W. P. Kawczyńskiego poszukuję posady od zaraz.

Wiadomość: ul. Polna 16, u W. B-ci K. A. Fibiger. 1473

Gotuj na zapas!

Odpowiednio zaopatrzona spiżarnia ma nadzwyczaj dodatnie znaczenie w gospodarstwie domowym.

Obfitość jarzyn i owoców w stanie surowym wymaga konserwowania.

Dla dokładnego i nie zawodnego sterylizowania służą jedynie słoje i aparaty

WECKA.

Wyłączna sprzedaż na Kalisz i okolice i na dogodnych warunkach w firmie

A. Piwek, Kalisz,

Babina 21 telef. 131.

1296